

ОПЛАТА ПІДПРИЄМСТВОМ ПРОЇЗДУ ТА ПРОЖИВАННЯ ФІЗОСІБ Є ОБ'ЄКТОМ ОПОДАТКУВАННЯ ПДФО Й ВІЙСЬКОВИМ ЗБОРОМ

(коментар до листа ДФС від 07.12.2016 р. № 26504/6/99-99-13-02-03-15)

Досить часто на практиці виникають питання, чи можна оплатити проїзд і проживання фізособі-підприємцю, яка надає послуги за цивільно-правовим договором чи фізособі, яка виконує доручення юрособи у іншому населеному пункті.

ДФС у коментованому листі наголошує:

- по-перше, якщо проїзд і проживання оплачують фізособі, яка не перебуває з підприємством у трудових відносинах, то **такі виплати є додатковим благом**;
- по-друге, якщо такі виплати надаються у негрошовій формі, то об'єкт оподаткування ПДФО визначають з застосуванням п. 164.5 ПКУ.

А норми п. 170.9 ПКУ, які передбачають відшкодування витрат на проїзд і проживання з одночасним звільненням від оподаткування, поширюються тільки на осіб, які перебувають з роботодавцем у трудових відносинах.

Тому у разі якщо підприємство за свій рахунок оплачує послуги з організації поїздок фізосіб, які не пов'язані з виконанням ними обов'язків трудового найму або за цивільно-правовими договорами (угодами), укладеними з цими особами, **то їх вартість включається до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу** таких осіб як **додаткове благо**. Згідно з 164.2.20 ПКУ такі суми на загальних підставах обкладаються ПДФО за ставкою 18% й військовим збором за ставкою 1,5%.

Утримують ПДФО й військовий збір під час нарахування (виплати, надання) оподатковуваного доходу на користь платника податку й за рахунок його доходу (пп. 168.1.1 ПКУ).

Якщо ж підприємство сплачує ПДФО й військовий збір за фізособу за рахунок власних коштів, то **сума сплачених податків буде додатковим благом для фізособи**, з якої теж потрібно сплатити ПДФО й військовий збір (**див.** лист ДФС від 03.11.2016 р. № 23653/6/99-99-13-02-03-15).

Наприклад, підприємство компенсує фізособі проїзд до іншого населеного пункту у сумі 500 грн (у грошовій формі).

Тоді з цієї суми потрібно утримати ПДФО: $500 \text{ грн} \times 18\% = 90 \text{ грн}$ і військовий збір: $500 \text{ грн} \times 1,5\% = 7,50 \text{ грн}$.

Якщо утримати ПДФО й військового збору з суми компенсації, то фізособі виплатять лише: $500 \text{ грн} - 90 \text{ грн} - 7,50 \text{ грн} = 402,50 \text{ грн}$.

У разі ж коли підприємство за власний кошт хоче сплатити суму ПДФО й військового збору: ($90 \text{ грн} + 7,50 \text{ грн} = 97,50 \text{ грн}$), то воно має:

- визначити негрошовий коефіцієнт: $100\% : (100\% - 18\% - 1,5\%) = 1,242236$;
- **нарахувати додаткове благо у грошовій формі:** $97,50 \text{ грн} \times 1,242236 = 121,12 \text{ грн}$;
- **утримати з суми сплачених податків ПДФО:** $121,12 \text{ грн} \times 18\% = 21,80 \text{ грн}$, **військовий збір:** $121,12 \text{ грн} \times 1,5\% = 1,82 \text{ грн}$.

Отже, фізособі мають нарахувати додаткове благо у грошовій форм загальною сумою: $500 \text{ грн} + 121,12 \text{ грн} = 621,12 \text{ грн}$.

З цієї суми утримують ПДФО: $621,12 \text{ грн} \times 18\% = 111,80 \text{ грн}$ і військовий збір: $621,12 \text{ грн} \times 1,5\% = 9,32 \text{ грн}$, а решту виплачують фізособі: $621,12 \text{ грн} - 111,80 \text{ грн} - 9,32 \text{ грн} = 500 \text{ грн}$.

Якщо ж планують компенсувати витрати на проїзд підприємцю, що надає послуги за цивільно-правовим договором, то суму компенсації варто включити до загальної суми винагороди, яку виплачуватимуть на підставі такого договору.

*Інформація підготовлена за підтримки Кричун П.М.
та консалтингової компанії [TCG CONSULTING](#)
(власники видання «Справжня Бухгалтерська Газета»
та сайту buhgazeta.com.ua)*